

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет мистецтва та дизайну
Кафедра мистецтвознавства та
загальногуманітарних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ТА УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Галузь знань _____ 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність _____ 227 «Фізична терапія, ерготерапія»
Назва освітньої програми _____ Фізична терапія, ерготерапія
Рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) рівень

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
Кандидат політичних наук, доцент Панасюк Валентин Анатолійович	0987603525	Panasyukvalentin85@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Навчальна дисципліна «Історія України та української культури» є складовою гуманітарної підготовки бакалаврів.

Метою навчальної дисципліни «Історія України та української культури» є формування системи знань про закономірності культурного процесу, культуру як специфічний та унікальний феномен людства. Розгляд історії української культури в розвитку, в єдності та суперечності різноманітних процесів і тенденцій у ній. Тенденції формування і розвитку культури на території України з найдавніших часів до сьогодення. Набуття уяви про особливості культурних епох в Україні та стилів, про культурологічний аналіз процесів та явищ. Усвідомлення нерозривного зв'язку між минулим і сучасністю, виховання громадянського патріотизму, відповідальності за долю України.

Основними завданнями викладання дисципліни «Історія української культури» є вивчення здобутків української матеріальної та духовної культури від її витоків до сьогодення, виховання національної свідомості, громадянських якостей української молоді, формування та розвиток високої внутрішньої культури на основі вивчення досягнень і закономірностей розвитку української національної культури.

Передумови для вивчення дисципліни. Курс знаходиться на перетині різних гуманітарних дисциплін, базується на знаннях здобувачів з історії України та всесвітньої історії, отриманих на доуніверситетському етапі навчання. Знання і вміння здобувачів, отримані в курсі

«Історії України та української культури», створюють певні передумови для вивчення інших дисциплін загальної підготовки.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ, ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Історія України та української культури» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

Навчальна дисципліна «Історія України та української культури» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (ПР), передбачених освітньою програмою:

ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПР 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі повинні:

знати :

- концептуальні засади історії та теорії української культури;
- історію культури України, її місце у сучасному світі та Європі;
- головні напрями розвитку духовної культури України;
- історію становлення та розвитку окремих галузей української культури – театру, музики, образотворчого мистецтва, архітектури
- міжкультурні зв'язки України з країнами Європи та світу;
- проблеми та перспективи розвитку української культури у сучасному цивілізаційному процесі.

вміти :

- збирати, систематизувати інформацію, здійснювати порівняльний аналіз та використовувати її у практичній діяльності;
- аналізувати на основі наукової методології суспільствознавчих дисциплін багатий фактичний матеріал із історії української культури;
- визначати можливості культурних запозичень відповідно до національних інтересів України;
- чітко окреслювати предмет і завдання історії української культури відповідно до інших соціально-гуманітарних наук.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (перший семестр / другий семестр)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
3	90	6	34	50	1	1	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин			
	Усього	У тому числі		
		лекц.	практ.	сам. роб.
Тема 1. Предмет і методи історії культури. Матеріальна та духовна культура	5	2		3
Предмет і методи історії української культури	5		2	3
Тема 2 Культура первісної доби	5		2	3
Трипільська культура на території України	5		2	3
Тема 3. Культура бронзового та раннього залізного віку на території України. Культура давніх слов'ян	5		2	3
Скіфська культура на території України	5		2	3
Тема 4. Культура Київської Русі	5	2		3

Мистецтво Київської Русі	5		2	3
Тема 5. Культурні процеси напередодні і в добу козаччини	5		2	3
Культура і мистецтво в Україні 17 – 18 ст.	5		2	3
Тема 6. Відродження української культури наприкінці 18-го та у 19 ст	5	2		3
Особливості українського літературного процесу в 19 ст	5		2	3
Тема 7. Українська культура першої половини 20 ст.	7		4	3
Розвиток української культури в 1900-1930-х роках. Розстріляне Відродження	7		4	3
Тема 8. Українська культура другої половини 20-початку 21 ст	9		4	5
Культура України у 1940-х –1980-х роках.	7		4	3
Усього годин	90	6	34	50
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЗАЛІК				

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, здобувачі отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи здобувачів щодо вивчення дисципліни «Історія України та української культури» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.
8. Тематика самостійної підготовки та індивідуальних завдань збігається з тематикою практичних занять.

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%

підсумковий контроль, який здійснюється у ході проведення іспиту (заліку).	50%
--	-----

Методи діагностики знань(контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, іспит (залік)
------------------------------------	---

8. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВЗ ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
<i>Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях</i>			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота здобувача)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
<i>Разом балів за поточний контроль</i>			50
<i>Підсумковий контроль екзамен / залік</i>			50
Всього балів			100

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

9. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;
- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;
- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;
- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);
- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.
- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	

74-81(6-7)	С		
64-73 (5)	D	Задовільно	
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бокань В., Польовий Л. Історія культури України: Навч. посіб. - К.: МАУП, 2002. - 3-тєвид., стереотип. - 256 с.
2. Висоцький О.Ю. Історія української культури: Навч. посіб. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2009. - 130 с.
3. Задорожний В. Курс історії української культури (IX – початок XXI ст.): [навч. посіб.] /В. Задорожний, Ю. Кундрат. – Ужгород: Гражда, 2009. – 432 с.

Допоміжна

4. Грушевський М. Ілюстрована історія України – К.: Наук. думка, 1992. – 544 с.
5. Закович М.М. Культурологія: українська та зарубіжна культура: [навч. посіб.] / М.М.Закович, І.А. Зязюн І. – К.:Знання,2007.–567 с.
6. Залізник Л.Л. Первісна історія України: Навч. посібник – К.: Вища школа, 1999. – 263 с.
7. Історія української культури / [за ред. І. Крип'якевича]. – К.: Либідь, 1999. – 651 с.
8. С.М.Клапчук, Б.І.Білик, Ю.А. Горбань та ін.: За ред. С.М.Клапчука. – 6-те вид., випр. і доп. – К.: Знання-Прес, 2007. – 358 с.
9. Культурологія: теорія та історія культури: [навч. посіб.] – [вид. 3-тє, перероб. та доп. /заред. І.І. Тюрменко]. – К.: Центр учбової літератури, 2010.– 370 с.
10. Огієнко І. Українська культура: коротка історія культурного життя українського народу. – К.: Довіра, 1992. – 141 с.
11. Панібудьласка В. Ф., Деревінський В.Ф. Макогон В.П. та ін. Історія України: навчальний посібник. Видання 2-ге, доп. – К.: КНУБА, 2008. – 133 с.
12. Попович М. Нарис з історії української культури. 2-е видання, виправлене. – К.: АртЕл,2001. – 728 с.
13. Черепанова С.О. Українська культура: історія і сучасність: [навч. посіб.] / С.О.Черепанова, В.Г. Скобний, І.В. Бичко І.В. – Львів: Світ, 1994. – 456 с.
14. Шейко В.М. Історія української культури: [навч.посіб.] / В.М. Шейко В.М., Л.Г.Тишевська ; наук.ред. В.М.Шейко. – К.: Кондор, 2010. – 264 с.

Інформаційні ресурси в інтернеті:

- 1 Портал електронних видань Українського державного університету залізничного транспорту: <http://metod.kart.edu.ua/>
- 2 Вечірко Роман. Феномен української культури // Вітчизна. – 2006. – №11-12. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до джерела : http://vitchyzna.ukrlife.org/11_12_06vech.htm
- 3 Висоцький О. Ю. Історія української культури: Навчальний посібник. — Дніпропетровськ : НМетАУ, 2009. – С. 5 – 11. –

[Електронний ресурс]. – Режим доступу до джерела : <http://www.nbu.gov.ua/books/2009/09vojiuk.pdf>

4 Денисов Я. Я., Макарчук О. Г. Українська та зарубіжна культура: Навчально- методичний посібник. – Львів: Вид-во Національного університету «Львівська політехніка», 2004. – С. 20 – 24. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до джерела: <http://nkckhust.dyndns.org/elibrary/library/books/40436/maket.pdf>

5 «Ізборник» - Історія України IX-XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації :[Електронний ресурс]. – <http://www.litopys.org.ua>.

6 Мова і культура :[Електронний ресурс]. – http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Mik/index.html.